

Ingliz tilini chet tili sifatida o'qitishda roli o'yinlar orqali talabalarning nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirish

Xabipova Rivanna Abdullayevna
rivanna.khabipova@mail.ru
Dotsent
Qoraqalpoq davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada auditoriyada ingliz tiliga chet tili (EFL) sifatida didaktik o'yinlar va dramatik tadbirlarni kiritishning afzalliklari ko'rib chiqiladi. Unda ushbu interfaol usullar o'quvchilar o'rtasida faollik, ijodkorlik va hamkorlikni rivojlantirish orqali til o'rganishni takomillashtirishi mumkinligi ta'kidlanadi. Rolli o'yinlar va dramatik mashqlarda ishtirok etish orqali o'quvchilar til ko'nikmalarini kontekstda mashq qiladilar, bu esa materialni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Maqolada dramaning chet tilida gapirish bilan bog'liq xavotirni kamaytirishdagi roli ta'kidlanadi, chunki o'quvchilar ko'pincha qahramon ichiga kirganda o'zlarini qulayroq his qilishadi. Bu ishonchning ortishi tildan foydalanishda tavakkal qilishga undaydi, bu esa samarali o'zlashtirish uchun zarurdir. Rolli o'yinlar va sahnalashtirish orqali o'quvchilar o'z fikrlarini ijodiy ifodalashga, tanqidiy fikrlashga va tengdoshlari bilan hamkorlik qilishga o'rganadilar, bu esa tilni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Didaktika, o'yinlar, drama, EFL (ingliz tili chet tili sifatida), jalb qilish, ijodkorlik, hamkorlik, rolli o'yin, ishonch inklyuzivligi.

Развитие речевых навыков студентов посредством ролевых игр при обучении английскому языку как иностранному

Хабипова Риванна Абдуллаевна
rivanna.khabipova@mail.ru
Доцент,
Каракалпакский государственный университет

Аннотация: В данной статье рассматриваются преимущества включения в аудиторию дидактических игр и драматических мероприятий в качестве иностранного языка (EFL) в английском языке. В ней подчеркивается, что эти интерактивные методы могут улучшить изучение языка путем развития активности, творчества и сотрудничества между учащимися. Участвуя в ролевых играх и драматических упражнениях, учащиеся практикуют свои языковые навыки в контексте, что способствует более глубокому пониманию материала. В статье подчеркивается роль драмы в снижении тревожности, связанной с говорением на иностранном языке, поскольку читатели часто чувствуют себя комфортнее, когда входят внутрь персонажа. Это повышение доверия побуждает к риску в использовании языка, что необходимо для эффективного усвоения. Благодаря ролевым играм и инсценировкам учащиеся учатся творчески выражать свои мысли, критически мыслить и сотрудничать со сверстниками, что способствует более глубокому пониманию языка.

Ключевые слова: Дидактика, игры, драма, EFL (английский как иностранный язык), вовлечение, креативность, сотрудничество, ролевая игра, доверие, инклюзивность.

Developing students' speaking skills through role-playing when teaching English as a foreign language

Xabipova Rivanna Abdullaevna
rivanna.khabipova@mail.ru

Associate professor
Karakalpak State University

Annotation: *This article examines the benefits of incorporating didactic games and dramatic activities into the classroom as a foreign language (EFL) in English. It emphasizes that these interactive methods can improve language learning by developing activity, creativity, and cooperation among students. By participating in role-playing and dramatic exercises, students practice their language skills in context, which contributes to deeper understanding of the material. The article emphasizes the role of drama in reducing anxiety associated with speaking a foreign language, as readers often feel more comfortable when they enter the character's inner world. This increase in confidence encourages risk in language use, which is necessary for effective acquisition. Through role-playing and dramatization, students learn to express their thoughts creatively, think critically, and cooperate with their peers, which contributes to their deeper understanding of language.*

Key words: *Didactics, games, drama, EFL (English as a Foreign Language), engagement, creativity, collaboration, role-playing, confidence, inclusivity.*

Chet tilini o'rganayotganlarning ko'pchiligi uchun gapirish ustuvor bo'lsa kerak. Gapirish bo'yicha ko'rsatmalar muhim ahamiyatga ega, chunki ular talabalarga EFLda gapirishni o'rganishga yordam beradi. Ko'nikmalar shu tarzda ona tilida so'zlashuvchilar bilan o'z-o'zidan va tabiiy ravishda muloqot qiladi. Bundan tashqari, agar EFL sinfida nutq faoliyati tugri o'rgatilsa, o'quvchilarni rag'batlantirish va ingliz tili darsini qiziqarli va dinamik qilish o'rniga aylanadi. Nutq ma'no yaratishning interfaol jarayoni sifatida ta'riflanadi axborot ishlab chiqarish, olish va qayta ishlashni o'z ichiga oladi. Uning shakli va ma'nosi: u sodir bo'ladigan kontekst, gapiruvchilarning va ishtirokchilarning maqsadlarga bog'liq buladi (Burns & Joyce, 1997).

Nutq, shuningdek, o'quvchilarning og'zaki va to'g'ri talaffuz qilishi, ingliz tili grammatikasidan to'g'ri foydalangan holda, berilgan semantik kontekstda pragmatik va diskursiv qoidalarini qabul qilishi tushiniladi. EFL talabalari quyidagi fan bo'yicha o'z mahoratlarini namoyish etishlari shart: kompetensiyalar yoki ko'nikmalar: lingvistik kompetensiya, diskursiv kompetensiya, pragmatik kompetentlik va ravonlik.

Ingliz tilini mukammal o'rganuvchilar tildan ko'plab maqsadlarda foydalanishlari kerak. Bir qator kommunikativ maqsadlarga erishish uchun Go tadqiqotchilari va Berns nutq ko'nikmalarini to'rtta ko'nikma to'plami yoki klasteriga birlashtirdi, ularning har biri ta'lim va muloqotga mos keladigan ko'plab kichik ko'nikmalar ta'lim ehtiyojlarini uz ichiga oladi. (Goh C.C.M., & Burns A. (2012).

Ba'zi universitet kurslariga madaniyatlararo yondashuvni joriy etilishi, bo'lajak til o'qituvchilariga nafaqat ko'plab ijtimoiy-madaniy omillarni tushunishga yordam beradi, balki ular TFLda nazarda tutilgan, tanqidiy madaniy xabardorlikning muhimligi, real hayot istiqbollarini yo'qotmagan holda boshqa madaniyatlarni tushunish qobiliyatini rivojlantiradi. Kramshning ta'kidlashicha, "chet tillarni o'qitishga bo'lgan ko'pgina yondashuvlar, lingvistik xususiyatlar, diskurs va madaniyatlar o'rtasidagi aloqalar yetarlicha o'rganilmaganligini inobatga olgan holda muvofiqlashtirilgan o'quv tuzilmasini izlashda ingliz tilini o'qitishda til va madaniyat, madaniyatlararo kompetensiya tushunchasi ahamiyati oshib boradi" (Kramsch C, 1993).

Yensenning fikriga ko'ra, madaniyatlararo kompetensiya o'rnatish, madaniyatlararo munosabatlar, hissiy va kognitiv darajalarni tushinish qobiliyatini o'z ichiga oladi, shuningdek, "mahorat" madaniyatlar o'rtasida vositachilik qilish orqali o'zligingizni barqarorlashtiradi". Madaniyatlararo o'lchov o'quvchilarga "til kompetensiyasi"ga erishishga yordam beradi. Har hil odamlar o'rtasida o'zaro bir-birini tushunishga ko'maklashib va boshqa shaxsiyatlar bilan muomala qilishning murakkabligini tan olgan holda, biz buni o'zimizniki deb tan olishimiz kerak" (Jensen & Finley, 1995; 148).

Chet tilini yoki kommunikativni samarali o'qitish, o'quv stipendiyalarini tashkil etish yoki olib borish uchun talabalarining kognitiv ehtiyojlari, o'quvchilarning ko'rsatib o'tilgan standartlariga javob berish va barcha turlarini o'zlashtirish- bularning barchasi faqat yetarlicha bilimga ega bo'lgan til o'qituvchilari uchun mavjud rivojlanganlik darajasi va metodik kompetentligi til o'qituvchilari uchun mavjud. Bu yetarli emas, o'qituvchi sifatida o'quvchilarga ingliz tilida gapirish imkoniyatini berishimiz kerak, ularni turli vaziyatlarda gapirishga undash va natijada ularga yordam berishimiz, ishonch bilan gapirishni o'rgatishimiz kerak.

Rolli o'yin – bu amaliyotga yo'naltirilgan yondashuv bo'lib, unda o'quvchilar ma'lum bir holat yoki vaziyatga duch keladigan va unga muhtoj bo'lgan haqiqiy yoki xayoliy muhit buni rolli o'yinda namoyish etadi. Rolli o'yin o'qitishda juda muhim deb hisoblayman. Chunki u talabalarga ingliz tilida turli ijtimoiy kontekstlarda va turli ijtimoiy rollarda muloqot qilishni mashq qilish imkonini beradi.

O'yin bilan bog'liq "didaktik" atamasi ibratlilikni ta'kidlaydi, shuningdek, faoliyatning tarkibiy qismi bo'lib, u o'quv jarayoniga xos ba'zi bir informativ va shakllantiruvchi maqsadlarga erishish uchun tashkil etilganligini ta'kidlaydi. Bu ta'lim-tarbiyaviy elementning zavq bilan uyg'unlashuvidir.. Bolalarni o'yin paytida murakkab affektiv holatlarni boshdan kechirishga majbur qiladi, o'yinda qatnashish, faoliyatni yo'lga qo'yish, rag'batlantirish, unda ishtirok etishni kuchaytirish, uning samaradorligini oshirish va shaxsning turli tarkibiy qismlarini rivojlantirishga ko'maklashadi.

O'quvchilarning nutqiy qobiliyatlarini rivojlantirish va takomillashtirish uchun o'qituvchilar, biz eng samarali deb hisoblaydigan rolli o'yinlar kabi faoliyat turlarining xilma-xilligi, ko'plab til o'qituvchilari va EFL sinfidagi o'quvchilar ham "rolli o'yin" so'zlaridan qo'rqishadi. Garchi rolda qo'llaniladigan atamalar bo'yicha o'yin adabiyoti konsensus kam bo'lsa-da, hozirgi vaqtda dunyoda qo'llaniladigan bir nechta atamalar mavjud. Ulardan, "simulyatsiya," "o'yin," "rolli o'yin," kabi metodik kitoblar, "drama" metodik qullanmalarni toppish mumkin (Crookall & Oxford, 1990).

Adrian Doff o'zining "Teach English: A Training Course for Teachers" kitobida rolli o'yin "real hayotdagi vaziyatlarni real hayotga olib kirish usuli" ekanligi haqidagi g'oyani ta'kidlaydi. Rolli o'yinlar dramalar, sotsiodramalar, va simulyatsiyalarni uz ichiga oladi. "Biz ushbu turlarning barchasi uchun umumiy bo'lgan "rolli o'yin" atamasidan foydalanishga rozimiz. Doff rolli o'yinda ta'kidlaganidek, talabalar o'z rollarini kontekst yoki og'zaki nutqlarini taqdim etishlari kerak" (Doff, 1990; 232). Kontekst odatda aniqlanadi, lekin talabalar butun jarayon davomida dialog yaratadilar (Doff, 1990; 232). Chet tilini o'rganishda rolli o'yinlarni foydalanishning dolzarbligi, motivatsiyani va EFL talabalarining bilish faoliyati oshiradi. Rolli o'yin – bu haqiqiy amaliy real muloqot shartlari faoliyatini yaratadi (Maley & Duff, 2005). Samaradorlik, birinchi navbatda mavzu, tayyorgarlik, gapirish motivi va o'yin vaziyatlari, motivatsiyaning kuchliligi va qiziqishning ortishi bilan bog'liq.

Taylor, Morgan, Sakston, Livingston va boshqalarning fikriga ko'ra, bu eng ta'limning faol usullari, chunki bu o'yinlar bahslashish va o'rganilgan so'zlar va grammatik konstruksiyalar yordamida suhbatdoshingizni ishontirishga undaidi. Yani, talabalarining rollik o'yin faoliyati (yaratish yoki dialogni o'rganish, amaliyot, taqdimot) yangi ma'lumotni mustahkamlashga yordam beradi. Ingliz tili (EFL) darslarida rolli o'yinlar til o'qituvchilari orasida juda keng tarqalgan, va bu ularni dramatik kabi turli xil rolli o'yinlarni o'rganishga undaydi, ulardan pyesalar, hikoyalar va intervyularni misol qilsak buladi.

Drama mashg'ulotlari "eng boy va esda qolarli tajriba beradi, talabalar ikkinchi til bilan kurashmoqdalar" (Celce-Murcia, 1998; 71). Drama samarali ilova sifatida Govard Gardnerning ko'pligiga asoslangan, intellekt nazariyasi tabiiy ravishda sifati jihatidan namoyon bo'ladigan sakkizta mustaqil intellekt mavjud. Barcha insonlarning ko'plab ichki aqllarini o'rganib yoki e'tiborsiz qoldirib bo'lmaydi. An'anaviy pedagogikaga ko'ra, Gardnerning dramaturgik faoliyati talabalar salohiyatini rag'batlantirishi mumkin bo'lgan intellektlar deb takidlanadi (Armstrong, 1994).

Devid Farmer ta'kidlaganidek, "dramatik faoliyat real dunyo muhitini yaratadi, va o'qish va yozishda qiyinchiliklarga duch keladigan EFL o'quvchilari taklif qiladigan xayoliy va ko'p hissiy

o'rganishga dramalar ijobiy ta'sir ko'rsatadi" (Fermer, 2015; 13). Hatto drama elementlari o'quv dasturi va ko'plab fan sohalari uchun qimmatli vositadir. Jumladan, drama savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantiradi – gapirish va tinglashni qo'llab-quvvatlaydi, so'z boyligini oshiradi va o'quvchilarni turli nuqtayi nazarlarni tushunish va ifoda etishga undaydi.

Zamonaviy EFL sinflarida biz ko'pincha juft-juft bo'lib o'tirgan til o'rganuvchilarni ko'ramiz va o'qituvchi tomonidan berilgan topshiriq ustida suhbatlashayotgan yoki birgalikda ishlayotgan guruhlarini kuzatamiz. Faoliyat o'quvchilarga nutqda ishonch va ravonlikka erishishga yordam berishga qaratilgan bo'lib, ayniqsa, mamlakatimizda juda zarur. Bu amaliyot quyidagi taxminga yani tengdoshlari bilan tez-tez mashq qilish orqali til o'rganuvchilar so'zlashuv nutqini ko'chiradilar. auditoriyadan real muloqotga o'tish ko'nikmalariga asoslanadi. Agar o'qituvchilar rolli o'yinlarni to'g'ri tashkil etishga rioya qilsalar, rolli o'yinlar juda muvaffaqiyatli vosita bo'lishi mumkin. O'qituvchilar o'quvchilarning til haqidagi nazariy bilimlarini amaliyotda aks ettirish uchun bunday nutqiy faoliyatni kiritishlari kerak. Biz rolli o'yin jarayonida uchta asosiy bosqichni ajratib ko'rsatishimiz mumkin:

a. Tayyorgarlik bosqichi. Bu bosqich maxsus psixologik va jismoniy ko'nikmalarni talab qiladi. o'qituvchi va o'quvchilarni tayyorlash. Talabalar ma'lum bir soha yoki muhokama mavzusi bo'yicha yetarli bilimga ega bo'lishlari kerak. Masalan, madaniyatlararo farqlarni muhokama qilishda talabalar ma'lum bir mamlakatda salomlashish usullaridan xabardor bo'lishlari kerak (ziyofatlar, bayramlar va hokazolar)

b. Real hayotiy vaziyatning rolli o'yini. Bu bosqichda harakat joyi shunday joylashtirilishi kerakki, u rolli faoliyat talablariga javob bersin (kerakli jihozlar, mebel, kiyim-kechak va h.k.).

c. Muhokama va munozara. Ushbu bosqichda spektaklda ishtirok etgan o'quvchilar guruh muhokamasida o'z his-tuyg'ulari va fikrlarini bayon eta boshlaydilar. O'qituvchining roli, endi biz muhokama jarayonini muvofiqlashtirishimiz va o'quvchilarning o'z munosabatlarini qanday o'zgartirganliklari va rolli o'yindan nimani o'rganganliklariga e'tibor qaratishimiz kerak.

EFL kursi bo'yicha amaliy mashg'ulotlarda biz ko'pincha rolli o'yinlarni ijtimoiy muammolarni boshqarishga, talabalarning kamsitish, stereotiplarga munosabatini o'zgartirishga; talabalarning aqliy barqarorligini va ularning ijtimoiy sharoitlar, xatti-harakatlar va munosabatlar haqida xabardorligini oshirishga yordam beradigan kuchli uslubiy vosita sifatida qo'llaymiz. Mening fikrimcha, rolli o'yin - bu o'quvchilar bir vaqtning o'zida qiziqish bildiradigan va ba'zi qahramonlarni tanlab, birgalikda zavqlanadigan vazifadir. U gapirishni o'rgatishda samarali vosita bo'lishidan tashqari, o'quvchilarga ingliz tilini tushunishni yaxshilash imkoniyatini beradi.

Bundan tashqari, Xuanning ta'kidlashicha, "rolli o'yinlar shaxsga ko'proq moslashuvchan bo'lishga va ko'plab vaziyatlarda mahorat tuyg'usini rivojlantirishga yordam beradi. Shunday qilib, rolli o'yinlar orqali L2 o'quvchilari tildan foydalanadigan ko'plab vaziyatlarni boshdan kechirishlari mumkin; va ular mahorat tuyg'usini rivojlantirar ekan, ular tilni yangi vaziyatlarga osonroq qo'llay olishlari kerak. (Huang, Irene Y.2008). U ta'kidlaganidek, rolli o'yinlar o'quvchilarning real hayotda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan yangi vaziyatlarda tildan foydalanish qobiliyatini rivojlantirishda qimmatli vosita bo'lishi mumkin. Furness esa o'quvchilar "kommunikativ ko'nikmalar, ijodkorlik, ijtimoiy xabardorlikni oshirish, mustaqil fikrlash, fikrlarni og'zaki ifodalash, qadriyatlarini rivojlantirish va dramatik san'atni baholash nuqtai nazaridan" rol o'ynashning katta afzalliklariga ega bo'lishlari mumkinligini ta'kidladi (Furness Pauline, 1976).

Ingliz tili darslarida rolli o'yinlardan foydalanishning bir necha sabablari mavjud:

Birinchi, bu ikkinchi til o'quvchilarini darslik tilida nutq tayyorlash o'rniga real hayotda biror narsa o'ylab topishlari uchun muloqot qilish yoki ijtimoiy munosabatda bo'lishlariga to'g'ri keladigan vaziyatga soladi. Bundan tashqari, sinfdagi rolli o'yinlar nuqtai nazaridan, o'quvchilarga boshqa hech qanday o'zaro ta'sir rejimida (yaxlit sinf ishi, tengdoshlar ishi, guruh ishi) bajarib bo'lmaydigan turli xil funktsiyalar va tuzilmalarni mashq qilish imkonini beruvchi keng ko'lamli tajriba taqdim etiladi.

Ikkinchidan, bugungi zamonaviy jamiyat har bir soha kishilari va mutaxassislarining ijodiy tafakkuri yaxshi rivojlangan, tasavvuri kuchli bo'lishini taqozo etayotgan ekan, sinfda rolli o'yinlarning joriy etilishi bolalar va yoshlarning ijodiy tafakkuri va tasavvurini kuchaytiradi, ularni porloq kelajakka tayyorlaydi.

Uchinchidan, bunday tadbirlar o'qituvchilar uchun qo'rqqoq o'quvchilarni dars jarayoniga jalb qilish va chaqirishning muvaffaqiyatli vositasi bo'lishi mumkin. Zaif odamlar o'zlarini ifoda etishda qiynalganliklari sababli, ular "boshqa odam" sifatida gapirishlari mumkin. Bundan tashqari, u talabalarga nafaqat yangi iboralarni o'rganishlari, balki real hayotda, masalan, restoranda yoki ro'yxatdan o'tish joyida duch kelishlari mumkin bo'lgan vaziyatlarga duch kelishlari yoki bu ishga suhbat bo'lishi mumkin bo'lgan xavfsiz muhitni ta'minlaydi.

To'rtinchidan, barcha o'quvchilar ular o'rtasida yaxshi hamkorlikni yaratish vazifasini bir xil mas'uliyat bilan o'z zimmlariga olishlarini talab qiladi. Natijada, qattiq nazorat qilinadigan o'quv muhiti o'quvchilar erkinroq va ko'proq o'zaro ta'sir va hamkorlik qilishlari mumkin bo'lgan yoqimli joyga aylanadi.

Ammo darsda rolli o'yinlardan foydalanishda ba'zi kamchiliklar mavjud. Rolli o'yinlar ba'zi shovqinlarni keltirib chiqarishi va o'qituvchining sinf ustidan nazoratini yo'qotishi mumkinligi sababli, ko'plab ingliz tili o'qituvchilari darsda bu turdagi faoliyatni amalga oshirishda noqulaylik sezadilar. Va o'quvchilarni guruhlarga taqsimlash ko'p vaqt talab qilishi mumkin, o'quvchilar ko'pincha yoshi, til guruhi, do'stligi va boshqalar bo'yicha guruhlarda o'tirishadi, past darajadagi o'quvchilar ko'rsatmalarni bajarishda qiynalishlari yoki kuchliroq o'quvchilar bilan guruhda ishlashdan qo'rqishlari mumkin. Bundan tashqari, Xarmer shunday dedi: "Bu sinfdagi barcha o'quvchilar uchun yoqimli mashg'ulot bo'lmasligi mumkin, chunki ularning ba'zilari o'zlari ishlashni emas, balki o'qituvchining diqqat markazida bo'lishni xohlashadi" (Harmer, 1991). Tornberining ta'kidlashicha, "o'z tengdoshlari oldida nutq so'zlashda o'zini noqulay his qiladigan o'quvchilar, ayniqsa, agar bu ma'lum darajada improvizatsiyani o'z ichiga olsa, bunday tadbirlarni tanlash va tashkil etishda boshqa tilda gapirganda ularga odatdagidan yuqori talablar qo'ymaslik uchun ehtiyot bo'lishlari kerak" (Thornbury, Scott, 2005).

Sodda qilib aytganda, muallif o'qituvchilarga mavzu tanlashda, rollarni taqsimlashda ancha ehtiyotkor bo'lishni, o'quvchilarni keyinchalik improvizatsiya, auditoriya oldida kasting kabi vazifalar bilan ortiqcha yuklab qo'ymaslikni taklif qiladi, rolli o'yinning asosiy maqsadi ularning nutq ko'nikmalarini oshirish ekanligini eslatib o'tadi. Men ham uning fikrini qo'llab-quvvatlagan bo'lardim, chunki universitetda ingliz tili kurslarida o'zim ham shunday qiyinchiliklarga duch kelganman. Ko'pchiligimiz yuqori sinf o'quvchilari va biroz introvert bo'lganimiz sababli, o'qituvchim tomonidan berilgan rollar boshidanoq aqlsiz va vaqtni behuda sarflashdek tuyuldi. Shuning uchun talabalarning ko'pchiligi tayyorgarlik va nutq paytida buni jiddiy qabul qilmadilar. Shunday qilib, bu bizning sinfimizda yaxshi ishlamadi, garchi biz boshqa nutq topshiriqlarini odatdagidek muvaffaqiyatli bajarishimiz mumkin edi.

Xulosa qilib aytganda, EFL sinflarida didaktik o'yinlar va dramatik tadbirlarni uyg'unlashtirish nafaqat lingvistik ko'nikmalarni oshiradi, balki hissiy va ijtimoiy rivojlanishga ham hissa qo'shadi. Qo'llab-quvvatlovchi va qiziqarli muhit yaratish orqali o'qituvchilar o'quvchilarni ta'lim jarayonida faol ishtirok etishga undashi mumkin, bu esa pirovardida tilni yanada samarali o'zlashtirishga olib keladi. Ushbu usullarga xos bo'lgan quvnoqlik va o'rganishning uyg'unligi ularni boy va rag'batlantiruvchi ta'lim tajribasini shakllantirishga intilayotgan o'qituvchilar uchun bebaho vositaga aylantiradi. O'quvchilar o'z manfaatlari haqida bahslashganda va har bir kishi o'z ehtiyojlarini qondirishi va natijadan manfaatdor bo'lishi uchun o'zaro manfaat uchun umumiy nuqtayi nazar yoki kelishuvni topishga harakat qilganda osonroq bo'ladi. Rolli o'yin – bu EFL o'quvchilariga real vaziyatni o'rganish imkonini beruvchi usul bo'lib juftliklarda yoki kichik guruhlarda boshqariladigan tarzda o'z tajribasini rivojlantirish va nutq mahoratini oshirishga xizmat qiladi. Rolli o'yinlar o'quvchilarga tilni turli hayotiy vaziyatlarda mashq qiling va shu bilan birga targ'ib qiling EFL

o'quvchilari o'rtasida xavotir va gapirishdan qo'rquvni kamaytirish orqali ishonchni oshirishda ahamiyatli xisoblanadi.

References:

1. Armstrong, T. (2002). *Multiple intelligences in the classroom* (2nd ed.). Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
2. Burns, A., & Joyce, H. (1997). *Focus on speaking*. Sydney, Australia: National Centre for English Language Teaching and Research.
3. Celce-Murcia, M., & Hilles, S. (1998). *Techniques and resources in teaching grammar*. Oxford University Press.
4. Crookall, D., & Oxford, R. (1990). *Simulation, gaming, and language learning*. New York, NY: Newbury House.
5. Doff, A. (1990). *Teach English: A training course for teachers*. Cambridge, UK: Cambridge University Press in association with the British Council.
6. Farmer, D. (2015). The use of drama as a creative teaching tool across the curriculum. In S. Başaran & D. Farmer (Eds.), *Educational drama in English classes* (pp. xx–xx). Diyarbakır, Turkey: Dicle University Press.
7. Furness, P. (1976). *Elementary school: A handbook for teachers*. [Publisher not available].
8. Goh, C. C. M., & Burns, A. (2012). *Teaching speaking: A holistic approach*. New York, NY: Cambridge University Press.
9. Harmer, J. (1991). *The practice of English language teaching*. London, England: Pearson Education Limited.
10. Huang, I.Y. (2008). Role play for ESL/EFL children in the English classroom. *The Internet TESL Journal*. <http://iteslj.org/Techniques/Huang-RolePlay.html>
11. Jensen, M.S., & Finley, F. N. (1995). Teaching evolution using historical arguments in a conceptual change strategy. *Science Education*, 79(2), 147–166. <https://doi.org/10.1002/sce.3730790205>
12. Kramsch, C. (1993). *Context and culture in language teaching*. Oxford, UK: Oxford University Press.
13. Maley, A., & Duff, A. (2005). *Drama techniques in language learning* (3rd ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
14. Moydinova, E., & Uzakbaeva, A. (2024). Exploring the efficacy of internet resources in developing speaking proficiency among 10th grade students. *Talqin va Tadqiqotlar*, 9, 46.
15. Thornbury, S. (2005). *How to teach speaking*. London, England: Pearson Education Limited.